

vort Parti ser da ogsaa saaledes paa det, at da vi overtog Sønderjylland, overtog vi samtidig Forpligtelsen til at bringe Forholdene der paa Højde med andre danske Forhold. Det foreliggende Lovforslag er et Led i Bestræbelserne for i hvert Fald i nogen Grad at raade Bod paa den Kapitalnød, der endnu hersker i Sønderjylland, og ud fra dette Synspunkt takker jeg Finansministeren, fordi han har fremsat det.

De $\frac{3}{4}$ Mill. Kr., der i 1ste Afsnit stilles til Raadighed for Laanekassen til Udlaan til Krigsinvalid, er man — det ved jeg allerede — fra de sønderjydske Krigsinvaliders Side overordentlig glad for. Dette er saare naturligt, thi disse Krigsinvalid, i hvert Fald en Del af dem, har gennemgaaet en Oplæring i Haandværk paa Invalideskolen i Sønderborg, hvor disse Kursus nu er afsluttet, og det, det nu gælder om, er at skaffe dem Adgang til selvstændigt Erhverv. For manges Vedkommende er Forholdet nemlig det, at de ikke kan arbejde sammen med andre i større Virksomheder, paa Værksteder og i Fabrikker; de Skader, de har faaet i Krigen, generer dem. Vi har en Forpligtelse til at sørge for, at ogsaa disse Mennesker kan faa noget ud af Livet til Trods for de Skader, de har faaet i Krigen.

I 2det Afsnit er der stillet 2 Mill. Kr. til Raadighed for Laanekassen til Udlaan, som det hedder, til Oprettelse af Erhverv eller Erhvervelse af fast Ejendom. Jeg gør opmærksom paa, at der i § 4 er taget et Forbehold i Ordene „særlig saadanne“. Dette betyder, at den højtærede Finansminister i Laanekassens Bestyrelsesmøde er gaaet med til ogsaa at kunne tænke sig, at der gives Laan til Folk, der allerede har et Erhverv eller har erhvervet fast Ejendom. Vi i Laanekassens Bestyrelse lægger overordentlig megen Vægt paa, at der ogsaa til saadanne unge Mennesker, som har faaet et selvstændigt Erhverv eller fast Ejendom, men som alligevel ikke rigtig kan klare sig, kan ydes Laan, saaledes at de, om jeg saa maa sige, kan faa Fart i deres Virksomhed. De 2 Mill. Kr. gives, som den højtærede Minister gjorde opmærksom paa, til Udlaan i Finansaaret 1925—26; der er ikke taget videre Bestemmelse. Ogsaa dette Spørgsmaal blev berørt i Laanekassens Bestyrelsesmøde, og der blev der udtalt — og Ministeren tog ikke Afstand derfra —, at for saa vidt Kapitalnøden skulde vedblive at herske dernede, kunde Spørgsmaalet tages op til næste Aar, og vi forudsætter saa, at Finansministeren til den Tid vil kunne strække sin Velvillie ogsaa ud over det kommende Finansaar.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til Vedtagelse i uforandret Skikkelse.

H. P. Hanssen (Nørremølle): Det er en Selvfølge, at naar vi taler om de store Tab, Sønderjylland har lidt under Verdenskrigen, peger vi først paa de mange, der blev derude paa Valpladserne. Men vi mærker jo ogsaa daglig dernede de store Kapitaltab, vi har haft under Krigen, og som vi, bortset fra den Valutaregulering, der har fundet Sted, sikkert ikke sætter for højt, naar vi regner dem til 200 Mill. Kr. Af de sønderjydske Krigsdeltagere var der ingen, der led føleligere økonomiske Tab end de mindre næringsdrivende, Haandværkere, smaa handlende og Husmænd. Det var for at bøde derpaa, at vi ved Lov Nr. 296 af 28. Juni 1920 oprettede en sønderjydske Laanekasse udrustet med en Kapital paa 10 Mill. Kr., som fortrinsvis skulde anvendes til Laan til saadanne mindre velstillede Folk, og der er ingen Tvivl om, at denne Laanekasse har gjort overordentlig stor Nytte dernede, hjulpet mange af de Folk, der har lidt de store Tab under Krigen, til atter at komme i Gang og overvinde de store økonomiske Vanskeligheder.

Nu standsede denne Kasse sin Virksomhed for et Par Aar siden; man troede, vi var naaet saa vidt, at den kunde undværes. Men den Skærpelse af de økonomiske Forhold, der har fundet Sted siden den Tid, den høje Rentefod, vi har faaet, Vanskelighederne ved at opnaa Laan, har gjort, at der fra sønderjydske Side har været meget stærkt Ønske om at faa Laanekassen sat i Gang igen. Der er allerede saavel af den højtærede Minister som af det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen henvist til, at der er en særlig Laanetrang til Stede, fordi en hel Del af de Krigsinvalid, der paa Invalideskolen i Sønderborg har lært et Haandværk, mangler den fornødne Kapital til at begynde en selvstændig Virksomhed, og det maa hilses med Glæde, at der nu stilles 750 000 Kr. til Raadighed til Laan til saadanne Krigsinvalid. Men ogsaa udover dette er der meget følelig Laanetrang til Stede. Jeg skal ikke paa dette fremrykkede Tidspunkt komme nærmere ind paa det, men nøjes med at udtale min Tak til den højtærede Finansminister, fordi han paa dette Omraade ved yderligere at stille 2 Mill. Kr. til Raadighed har imødekommet Ønsker fra sønderjydske Side, og dertil knyttede Haabet om, at hvis det, som det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen sluttede med, skulde vise sig, at Trangen ikke kan